

Transformimi i Gjëlber i Ndërmarrjeve
Private Në Kosovë (GPEK)

FONDI PËR INOVACION

THIRRJE PËR PROPOZIME

**PYETJET E SHPESHTA
(FAQs)**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sweden
Sverige

HELVETAS
KOSOVO

Transformimi i Gjëlber i Ndërmarrjeve Private në Kosovë" (GPEK), është projekt i Agjencisë Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC), i bashkëfinancuar nga Suedia dhe i zbatuar nga Helvetas.

Pyetjet e Shpeshta (FAQs)

Fondi për Inovacion i Projektit GPEK – Thirrja për Propozime

1. Çfarë është Fondi për Inovacion i projektit GPEK?

Fondi për Inovacion është një mekanizëm grantesh me bashkëfinancim i krijuar në kuadër të projektit **Transformimi i Gjelbër i Ndërmarrjeve Private në Kosovë (GPEK)**. Ai mbështet NVM-të në zbatimin e investimeve inovative të gjelbra që përmirësojnë performancën mjedisore, rrisin konkurrueshmërinë e bizneseve dhe kontribuojnë në transformimin më të gjerë të tregut.

2. Çfarë përkufizimi të Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme (NVM) përdor GPEK Fondi për Inovacion për përcaktimin e përshtatshmërisë së aplikantëve?

- **Ndërmarrjet mikro:**
 - 1–9 të punësuar
 - Qarkullim vjetor ose total i bilancit ≤ 2 milionë EUR
- **Ndërmarrjet e vogla:**
 - 10–49 të punësuar
 - Qarkullim vjetor ose total i bilancit ≤ 10 milionë EUR
- **Ndërmarrjet e mesme:**
 - 50–249 të punësuar
 - Qarkullim vjetor ≤ 50 milionë EUR **OSE** total i bilancit ≤ 43 milionë EUR

(Ky përkufizim përdoret për të orientuar targetimin dhe prioritizimin e aplikantëve nga sektori privat).

3. Kush ka të drejtë të aplikojë?

Thirrja është e hapur për Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme (NVM) që:

- janë të regjistruara ligjërisht dhe operojnë në Kosovë;
- kanë qenë aktive për së paku dy vite;
- kanë kapacitetin teknik dhe organizativ për të zbatuar projektin e propozuar; dhe
- janë në gjendje të sigurojnë kontributin e kërkuar të bashkëfinancimit në para të gatshme.

4. A përfshin buxheti total i projektit (100,000 EUR) bashkëfinancimin prej 30%, apo granti është 100,000 EUR dhe kërkohet bashkëfinancim shtesë prej 30% mbi këtë shumë?

Shuma e grantit që do të mbulohet nga GPEK mund të jetë deri në 100,000 EUR, ndërsa kërkohet që aplikanti të sigurojë një pjesëmarrje në kosto (bashkëfinancim) prej së paku 30% mbi këtë shumë.

5. Cila është shuma e grantit në dispozicion?

Fondi për Inovacion GPEK ofron grante në vlerë prej **50,000 deri në 100,000 EUR**.

Në raste të jashtëzakonshme dhe të arsyetuara mirë, mund të shqyrtohen edhe aplikime për shuma më të ulëta se 50,000 EUR.

6. Çfarë përqindje të kostove të projektit financon GPEK?

Fondi për Inovacion do të financojë deri në **70% të kostove të pranueshme të projektit**.

Aplikantët duhet të kontribuojnë së paku **30% të kostove totale të pranueshme të projektit në para të gatshme**.

7. A mund të ofrohet kontributi i aplikantit në natyrë (in-kind)?

Jo. Kontributi minimal i detyrueshëm prej 30% duhet të ofrohet në formë të **bashkëfinancimit në para të gatshme**.

Aplikantët mund të ofrojnë edhe kontribute shtesë në natyrë; megjithatë, këto nuk do të konsiderohen si pjesë e kontributit të detyrueshëm të bashkëfinancimit.

8. Çfarë lloj projektesh janë të pranueshme?

Projektet duhet të prezantojnë inovacione të gjelbra që kontribuojnë në një ose më shumë nga fushat në vijim:

- efikasiteti i burimeve;
- zgjidhjet e ekonomisë qarkore;
- energjia e ripërtëritshme;
- efikasiteti energjetik;
- proceset e qëndrueshme të prodhimit;
- certifikimet e gjelbra dhe standardet mjedisore;
- përmirësimi i përputhshmërisë me kërkesat mjedisore;
- teknologjitë me emetim të ulët të karbonit; dhe

- produkte, shërbime ose modele biznesi inovative të gjelbra.

9. Çfarë nënkuptohet me “ndikim sistemik”?

Fondi për Inovacion synon të mbështesë investime që krijojnë përfitime përtej aplikantit individual.

Aplikantët duhet të demonstrojnë se si projekti i propozuar mund të:

- ndikojë në biznese ose aktorë të tjerë të tregut;
- prezantojë produkte, shërbime ose zgjidhje të reja të gjelbra;
- nxisë përdorimin më të gjerë të praktikave të qëndrueshme;
- adresojë pengesat në treg; ose
- kontribuojë në transformimin afatgjatë të sektorit.

Projektet që synojnë vetëm përmirësimin e konkurrueshmërisë së një kompanie të vetme, pa relevancë më të gjerë në treg ose potencial demonstrues, nuk do të kenë prioritet.

10.A mund të aplikojë një kompani për financim për blerjen e makinerive ose pajisjeve?

Po, me kusht që makineritë ose pajisjet të jenë pjesë e një ndërhyrjeje më të gjerë inovative që demonstroi transformim të gjelbër dhe ndikim më të gjerë në treg.

Aplikimet që fokusohen vetëm në rritjen e kapacitetit prodhues të një kompanie të vetme, pa përfitime shtesë mjedisore ose ndikim sistemik, përgjithësisht nuk do të konsiderohen të pranueshme.

11.Cilat kosto janë të pranueshme?

Kostot e pranueshme mund të përfshijnë, ndër të tjera:

- pajisje dhe teknologji;
- konsulencë dhe asistencë teknike;
- trajnime dhe zhvillim të kapaciteteve;
- udhëtime të ndërlidhura me zbatimin e projektit;
- aktivitete të komunikimit dhe promovimit;
- kosto të certifikimit dhe përputhshmërisë; dhe

- aktivitete të tjera që mbështesin drejtpërdrejt inovacionin e gjelbër dhe transformimin e biznesit.

Aplikantët duhet t'i referohen Thirrjes për Propozime për rregullat e detajuara mbi pranueshmërinë e kostove.

12. Cilat kosto nuk janë të pranueshme?

Shembuj të kostove të papranueshme përfshijnë:

- pagat dhe kostot e rregullta të personelit;
- kthimin e kredive, interesat ose detyrimet e borxhit;
- gjobat dhe penalitetet;
- shpenzimet e argëtimit;
- aktivitetet për mbledhje të fondeve;
- aktivitetet politike ose fetare;
- armët;
- aktivitetet që lidhen me lojërat e fatit;
- aktivitetet që lidhen me duhanin; dhe
- produktet e ndaluara ose të rrezikshme.

Lista e plotë e kostove të papranueshme është paraqitur në Thirrjen për Propozime.

13. Cila është kohëzgjatja maksimale e projektit?

Projektet mund të zbatohen për një periudhë maksimale prej **dy vitesh**.

14. Cili është procesi i aplikimit?

Procesi i aplikimit përbëhet nga dy faza:

Faza 1: Shprehja e Interesit (EOI)

Aplikantët dorëzojnë një Shprehje të Interesit që përmbledh ndërhyrjen e propozuar.

Faza 2: Aplikimi i Plotë për Grant

Aplikantët e përzgjedhur në listën e ngushtë do të ftohen të dorëzojnë një Aplikim të Plotë për Grant.

Aplikantët e përzgjedhur do t'i nënshtrohen gjithashtu procesit të kujdesit të duhur (due diligence) para miratimit përfundimtar.

15. Cili është afati i aplikimit?

Shprehjet e Interesit duhet të dorëzohen deri më:

31 janar 2027, ora 16:00 CET

Aplikantët inkurajohen që të dorëzojnë aplikimet e tyre para afatit përfundimtar.

16. Si duhet të dorëzohen aplikimet?

Aplikimet duhet të dorëzohen në mënyrë elektronike përmes emailit në:

gpekgrants@helvetas.org

Subjekti i emailit duhet të jetë:

CfP#1 Application – Emri i aplikantit

17. A pranohen aplikimet pas afatit?

Jo.

Aplikimet e pranuar pas afatit nuk do të shqyrtohen.

18. A mund të aplikojnë organizata të tjera përveç NVM-ve?

Jo.

Kjo Thirrje është e hapur vetëm për NVM-të e kualifikueshme të regjistruara në Kosovë.

19. A mund të aplikojnë bizneset startup përveç NVM-ve?

Jo.

Kjo thirrje është e hapur vetëm për NVM-të e kualifikueshme të regjistruara në Kosovë.

20. A mund të aplikojnë NVM-të në partneritet me organizata të tjera?

Po.

Partneritetet inkurajohen kur ato forcojnë ndërhyrjen e propozuar dhe kontribuojnë në arritjen e ndikimit të synuar.

Megjithatë, të gjithë partnerët duhet të përmbushin kërkesat përkatëse të kualifikueshme.

21. A do të marrin aplikantët e përzgjedhur mbështetje për përgatitjen e aplikimit të plotë?

Po.

Aplikantët e përzgjedhur mund të marrin asistencë teknike të dedikuar për të forcuar Aplikimin e Plotë për Grant.

Ofrimi i asistencës teknike nuk garanton miratimin ose financimin.

22. Si do të vlerësohen aplikimet?

Aplikimet do të vlerësohen bazuar në kritere që synojnë të përcaktojnë relevancën, zbatueshmërinë dhe ndikimin potencial të investimit të propozuar.

Vlerësimi do të marrë parasysh, ndër të tjera:

- përputhshmërinë me objektivat e GPEK dhe qëllimet e Challenge Fund;
- fuqinë e inovacionit të gjelbër të propozuar dhe kontributin e tij në qëndrueshmërinë mjedisore;
- arsyetimin e biznesit, përfshirë qëndrueshmërinë financiare dhe komerciale afatgjatë;
- realizueshmërinë teknike dhe kapacitetin e aplikantit për zbatimin e projektit;
- potencialin për zgjerim, përsëritje dhe ndikim më të gjerë në treg ose sektor;
- shkallën në të cilën projekti adreson pengesat e identifikuara në treg dhe nxit përdorimin më të gjerë të zgjidhjeve të gjelbra;
- përmirësimet e pritshme në performancën mjedisore dhe të biznesit; dhe
- koston-efektivitetin dhe vlerën për para të investimit të propozuar.

23. Çfarë ndikimesh mjedisore duhet të demonstrojnë projektet?

Aplikantët duhet të demonstrojnë se si investimi i propozuar do të kontribuojë në përmirësime të matshme mjedisore krahasuar me situatën aktuale (bazën fillestare).

Në varësi të natyrës së projektit, ndikimet e pritshme mund të përfshijnë:

- uljen e konsumit të energjisë dhe përmirësimin e efikasitetit energjetik;
- rritjen e përdorimit të burimeve të energjisë së ripërtëritshme;

- reduktimin e emetimeve të gazrave serrë dhe kontributin në prodhim me karbon të ulët;
- përmirësimin e efikasitetit të burimeve përmes reduktimit të përdorimit të materialeve, ujit ose energjisë;
- reduktimin e gjenerimit të mbetjeve dhe rritjen e ripërdorimit, riciklimit ose praktikave të ekonomisë qarkore;
- përmirësimin e menaxhimit mjedisor dhe përputhshmërisë me standardet përkatëse;
- prezantimin e teknologjive më të pastra, metodave të qëndrueshme të prodhimit ose produkteve dhe shërbimeve më të gjelbra; dhe/ose
- arritjen e certifikimeve të njohura mjedisore ose standardeve të qëndrueshmërisë.

Aplikantët duhet të shpjegojnë qartë përfitimet e pritshme mjedisore, duke përfshirë treguesit dhe objektivat përkatës, kur është e mundur.

24. A mund të aplikojnë përfituesit e mëparshëm të granteve të Helvetas?

Po, me kusht që të përmbushin të gjitha kërkesat e pranueshmërisë dhe të kenë respektuar kushtet e granteve të mëparshme.

25. A do të organizohen sesione informuese?

Po.

Sesionet informuese do të publikohen përmes kanaleve zyrtare të komunikimit të Helvetas Kosovo, përfshirë Facebook dhe LinkedIn.

26. Ku mund të dërgojnë pyetje aplikantët?

Pyetjet mund t'i dërgohen ekipit të GPEK Challenge Fund përmes emailit:

gpekgrants@helvetas.org

Përgjigjet ndaj pyetjeve me interes të përgjithshëm mund të publikohen për të siguruar qasje të barabartë në informacion për të gjithë aplikantët.

27. A duhet që një NVM të operojë në sektorin e gjelbër për të aplikuar?

Jo.

NVM-të nga sektorët e pranueshëm mund të aplikojnë, me kusht që projekti i propozuar të prezantojë një inovacion të gjelbër, teknologji, proces, produkt, shërbim ose model biznesi që kontribuon në qëndrueshmërinë mjedisore dhe përputhet me objektivat e GPEK Challenge Fund.

Challenge Fund nuk kufizohet vetëm në kompanitë që tashmë operojnë në sektorin mjedisor; ai mbështet bizneset që synojnë të kalojnë drejt operacioneve më të gjelbra dhe më të qëndrueshme.